

No : 2021-021

Tarih : 22.02.2021

Konu : Sermaye Hareketleri Genelgesinde Yapılan Değişiklikler

Geçtiğimiz yıl Hazine ve Maliye Bakanlığı çeşitli tarihlerde (20 Temmuz, 26 Ağustos ve 4 Eylül 2020 tarihli yazılılarıyla) TCMB'nin 2 Mayıs 2018 tarihli Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin bazı maddelerinde değişiklikler yapmıştır. Son değişiklik 2020 yılının Kasım ayında 18.11.2020 Tarihli ve 620448 sayılı yazısı ile Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin **“Kredi bakiyesinin hesaplanması”** başlıklı 16/A maddesi ve **“Finansal kuruluşlarca kredi açılması ve fon sağlaması”** başlıklı 42. maddesinde değişiklikler yapılmıştır.

Bunun yanında 8 ve 21 Aralık, 25 Ocak ve 16 Şubat'ta yapılan değişikliklerden de bahsediyor olacağız.

Özetle, bu bültenimizde öncelikle konunun önemini ve daha sonra güncel son haliyle yapılan değişiklikleri sizlere aktarmış olacağız. Bu değişiklikler maalesef Resmi Gazete ile yayımlanmadığı ve TCMB web sayfasında yer alan genelgenin dipnotlarından taranarak hazırlandığı için yurt dışı parasal ve vergisel işleri olan firmalarca konunun önemine binaen dikkatle incelenmelidir.

Önemi Ne?

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar ve buna ilişkin mevzuat ile yerli veya yabancı sermayeli şirketlerin sermaye hareketleri, ihracat, ithalat, döviz kazandırıcı işlemler, yurt içinden ve yurt dışından temin edilen krediler, döviz ile düzenlenemeyecek sözleşmeler ve denetim konuları çok ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir.

Kararın 12'nci maddesine göre yabancı yatırımcılar tarafından Türkiye'ye yapılacak doğrudan yatırımlar Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve buna bağlı oluşturulan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir.

Anılan Karara ilişkin usul ve esaslar TCMB I-M sayılı Genelgesi ile TCMB'nin Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan Sermaye Hareketleri Genelgesi ile açıklanmaktadır. Genelge ekinde ayrıca Türkiye'den sermaye ihracına ilişkin (Ek-1), Döviz Gelirleri Beyan Formu (Ek-2) ve İhracat Kredi ve İhracat Kredisi Garanti Kuruluşlarını gösterir (Ek-3) no.lu Liste yer almaktadır.

Yabancı sermayeli firmalar için de son derece önemli olan bu mevzuat setinde yayımlandığı tarihten bugüne kadar 76 noktada değişiklik yapılmıştır. Genelgenin [güncel metni](#) için tıklayınız. Konuyla ilgili olarak daha önce yapılan değişikliklere ise 2019-35 ve 2020-60 ve [2020/80](#) numaralı sirkülerimizden ulaşabilirsiniz.

Özet Olarak Değişenler

Özet olarak bugüne kadar, döviz gelirlerinin beyanı ve yıllık güncelleme, risk merkezi bildirimleri, yurt dışından gelen paraların kredi olup olmadığının takibinde bilgi belge ibrazı, yatırım teşvik belgesine dayalı döviz kredilerinde mükerrer kullanımın önlenmesi, lisanslı ve lisansız elektrik üretimi tesislerinin devrinde döviz kredisi kullanım esasları, yabancı gemilere ve duty free mağazalara yapılan satışlarda döviz gelirlerinin beyanı, yeni veya mevcut şirket alımında istisna ve nakdi ve gayri nakdi krediler, avans sermaye, hisseye dönüştürülebilir tahviller, kredi bakiyesinin hesaplanması, PPP olarak bilinen kamu – özel işbirliği projelerine ilişkin özellikli durumlar, alınan kredinin başka hesaplara aktarılması, rotatif krediler ve muhtemel döviz gelirleri ile ilgili açıklayıcı düzenlemeler ve değişiklikler yapılmıştır.

Son Değişen

- TC. Hazine ve Maliye Bakanlığının **18.11.2020** tarih ve 620448 sayılı yazısı ile Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin "**Kredi bakiyesinin hesaplanması**" başlıklı 16/A maddesi ve "**Finansal kuruluşlarca kredi açılması ve fon sağlanması**" başlıklı 42 nci maddesinde değişiklikler yapılmıştır.
- Finansal kuruluşlarca kredi açılması ve fon sağlanması,
 - Bankalar ve faktoring şirketlerince ihracat ve transit ticaret işlemleri dışındaki işlemlere ilişkin doğmuş ve doğacak alacakların devralınması suretiyle firmalara

döviz üzerinden kullandırılan fonlar döviz kredisi olarak değerlendirilmektedir. Ancak bankalar ve faktoring şirketleri tarafından yurt içi ticaret işlemlerine ilişkin döviz cinsinden doğmuş ve doğacak alacakların devralınması durumunda işlem döviz kredisi olarak değerlendirilmemektedir. İşlemin takibi için alacağı devralan banka veya faktoring şirketi tarafından Risk Merkezine, devralma tarihinde satıcı adına kredi kullandırımı bildiriminde bulunmaktadır. Alacağın vadesi geldiğinde ise alacağın tahsil edilmemesi dikkate alınmaksızın söz konusu tutarın kredi bakiyesinden düşülmesi için bildirimde bulunmaktadır.

Yapılan değişiklik uyarınca, işlemin takibi için Risk Merkezine yapılacak bildirim, Genelgenin “Döviz kredisi kullanımının genel kuralları” başlıklı 14’üncü maddesinde belirtilen kurallara uygunluğun sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın yapılacaktır.

- Kredi Bakiyesinin Hesaplanması,
 - Bilindiği üzere, döviz geliri olan Türkiye’de yerleşik kişilerden, kredi kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olanlar, kullanmak istedikleri kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamının son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aşmaması kaydıyla döviz kredisi kullanabilmektedirler.
 - 04.09.2020 tarihinde Sermaye Hareketleri Genelgesine eklenen 16/A maddesinde ise Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt içinden veya yurtdışından mevzuata aykırı bir şekilde kullanıldığı tespit edilen döviz kredilerine ilişkin tutarların da krediyi kullanan Türkiye’de yerleşik kişinin kredi bakiyesi hesaplamasına dahil edileceği; ancak aykırı kullanıma ilişkin tutarın eklenmesi ile kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarını aşması durumunda, aykırı kullanımdan kaynaklanan tutarın aşımı neden olan kısmı kredi bakiyesi hesaplanmasında dikkate alınmayacağı belirtilmektedir.
 - Aynı madde de 18.11.2020 tarihinde yapılan değişiklik ile yukarıda anılan “Türkiye’de yerleşik kişiler” ibaresinin önüne “Bu genelgenin 14’üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan döviz geliri şartları sağlamayan veya 21’inci maddesinde yer alan istisna koşullarını taşımayan” ifadesi eklenmiştir.
 - Buna ilaveten, aynı maddeye eklenen 2’nci fıkra yukarıda anılan 42’nci maddedeki bildirimle ilişkin tutarın eklenmesi ile kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarını aşması durumunda, bildirim tutarının aşımı neden olan kısmı kredi bakiyesi hesaplamasında dikkate alınmayacağı açıklanmıştır.

- **8 Aralık 2020** tarihinde yapılan değişiklik ile döviz geliri olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerce döviz kredisi kullanılması yasağına yeni bir istisna getirmiştir.
 - 8 Aralık 2020 tarihinde Sermaye Hareketleri Genelgesi’nde gerçekleştirilen değişiklik ile kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan şirketlerin (“**Proje Şirketi**”) ortağı olan Türkiye’de yerleşik tüzel kişilerin (“**Ortak(lar)**”) döviz gelirleri olmasa dahi döviz kredisi kullanabileceğine karar verilmesiyle, hem bankalara uygulama sözleşmesinin aslı yerine noter tasdikli suretinin sunulabilmesi imkânını getiriyor, hem de döviz geliri olmayan Ortakların alacakları döviz kredisini Proje Şirketi’nin sermayesine eklemek yerine kamu özel işbirliği projesinin finansmanı kapsamında kullanmasını istisnadan yararlanılması için yeterli kılıyor.
- Sermaye Hareketleri Genelgesi’nde **21 Aralık 2020** tarihinde yapılan değişiklik ile döviz kredisi kullanılması yasağına ilişkin kamu-özel iş birliği istisnasının kapsamı genişletilmiştir.
- 21 Aralık 2020 tarihindeki değişikliklerden ardından 2021 yılına ait ilk değişiklik T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının **25.01.2021** tarih ve 49024 sayılı yazısı ile gerçekleştirilmiştir.
 - Yapılan düzenleme ile, Genelge'nin 23. maddesinin birinci fıkrasına bir hüküm ilave edilerek; Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından sağlanan döviz kredisi bedellerinin krediyi kullanan kişi haricindeki kişilerin Türkiye'deki bankalar nezdindeki hesaplarına gönderilmesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir.
 - Yurt dışından kullanılan kredinin, kreditor banka nezdinde kredi borçlusu adına açılan bir hesaba ödenmesi, ardından bu hesaptan krediyi kullanan Türkiye'de yerleşik kişinin Türkiye'deki aracı banka nezdindeki hesabına gönderilmesi durumunda; kreditor den alınacak, kredinin kredi borçlusu adına açılan bir hesaba aktarıldığına ilişkin yazının aracı bankaya ibrazı kaydıyla, Türkiye'deki bankalar aracılığı ile kullanılan kredi olarak değerlendirilmesi mümkün olacağı belirtilmiştir.

Güncel Sermaye Hareketleri Genelgesine ulaşmak için [tıklayınız..](#)

Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Tax & Finance